

Help !

Oudercontact

Voor veel ouders is het oudercontact, na het rapport, de belangrijkste vorm van communicatie met de school. Toch lopen die contacten niet altijd vlot. Soms zitten leerkrachten en ouders achteraf met een ontevreden gevoel. Vaak heeft dat te maken met misverstanden, verkeerd begrepen gedrag, onkunde. Als ouders en leerkrachten goed kunnen samenwerken is zo'n bijeenkomst een leerzame ervaring voor álle partijen. Veel leerkrachten zeggen dat ze de ouders die ze zouden willen zien, nooit zien. Waar zat u?

Leerkracht Diana ziet op tegen het gesprek met de ouders van Joeri. Die heeft leerproblemen op school. Ze is bang dat zijn ouders kritiek zullen hebben op de manier waarop ze hem heeft aangepakt.

TIP 2. De leraar is geen tovenaar, de verlosser, de allesweter. Bij problemen kunnen ouders en leerkrachten beter *niet op zoek gaan naar een schuldige. Wel naar een oplossing.* Dat kunnen ze samen doen. Zo vermijden ouders en leerkracht mogelijke conflicten.

«Meestal ben ik nogal zenuwachtig op het oudercontact en laat ik de leraar praten. Hij zal het wel weten zeker. Als ik dan thuis kom, denk ik: ik had dit of dat moeten vragen, maar dan is het te laat.» Herkent u dit?

TIP 1. *Bereid u als ouder voor op een gesprek.* Wat wil u precies weten? Wat wil u vragen? Wat wil u zelf zeggen (gedrag, werkwijze thuis)? Bij een probleemgesprek kan u een extra-afspraak maken. Op tien minuten is niet alles op te lossen. Bovendien staan er nog andere ouders te wachten. Vraag ook naar een vervolgesprek (wat doen jullie eraan, wat kunnen wij aan het probleem doen en wanneer bekijken we of onze nieuwe aanpak werkt?).

De leraar: **«Gert is de laatste tijd erg lastig op school. Zijn resultaten zijn navenant. Misschien kunnen we samen eens op zoek gaan naar mogelijke oorzaken.»**

TIP 4. Ouders zijn *evenwaardige partners* in het gesprek. Zij zijn deskundig als het over de opvoeding van hun kind gaat. Als het over onderwijs gaat, zijn leerkrachten meest deskundig. Elkaar daarin respecteren is belangrijk. Bij problemen is de inbreng van twee kanten nodig: die van de ouders en de leerkracht. Het komt er dus op aan om samen naar het kind te kijken en het

te helpen.

«Mevrouw, Bart ontgoochelt ons. Hij is lui, vervelend en stoort de les voortdurend.» Wat moet ik als ouder met zo'n opmerking?

TIP 3. Vraag de leraar om concreet te zijn. Wat betekent 'lui zijn'? Werkt hij niet mee, geeuwt hij, maakt hij zijn oefeningen niet? Wat betekent 'de les storen'? Als u dat weet, kan u met de leerkracht mee-leven, mee-denken en mee-voelen. *Stel u zelf ook open op.* Nodig de leerkracht uit om met u mee te denken («Denkt u niet dat Jeroen te hard werkt, hij heeft geen vrijetijd meer?»).

«Met de lerares Engels moet je niet gaan praten, dat is een trut. Die kan mij niet uitstaan», dat zegt Gert. En daar zit die lerares dan voor u: een beminnelijk mens.

TIP 8. Wie de verhalen van zijn kind niet controleert of relativeert, vertrekt al vlug met vooroordelen naar een oudercontact. Die beïnvloeden het gesprek. Bovendien zijn uitspraken als deze een signaal om juist wél met die leerkracht te gaan praten.

«Ik heb meegemaakt dat een leraar zei dat mijn zoon dom was. Een andere leraar zei dat het hopeloos was en dat hij er voor zijn vak nooit zou komen. Zonder een woord uitleg. Ik ga niet naar het oudercontact om mij te laten beledigen en mijn zoon voor dommerik te laten uitmaken.»

TIP 5. Als u een hele avond problemen hoort, gaat u teleurgesteld naar huis. Ga daarom ook eens praten met andere leerkrachten bij wie uw kind het wel goed doet. Maar doe ook niet het tegenovergestelde: alleen gaan luisteren naar lof. Een kind is trouwens *meer dan cijfers alleen*. Hoe voelt uw kind zich? Is hij leergierig, gemotiveerd, vlug afgeleid, kan hij zichzelf zijn in de klas? Vraag het.

«Vorig jaar kon ik de leerkrachten op elk moment aanspreken, nu krijg ik het gevoel dat ik eerst een afspraak moet maken. Het lijkt de dokter wel.»

TIP 10. U krijgt elk jaar andere leerkrachten te zien die hun contact met ouders anders invullen. Ouders, leerkrachten en directie van de school zouden eens kunnen *samenkomen* om van gedachten te wisselen over het contact tussen de school en de ouders. Moet dat werkelijk zo verlopen zoals het al jaren gaat? Kan het ook anders? Daarover praten is voor iedereen zinniger dan zich te ergeren.

«Nadia zegt altijd dat de leraar Frans een toffe gast is, maar ik vind dat hij op het oudercontact nogal streng en afstandelijk overkwam.»

TIP 9. Leerkrachten en ouders hebben hun eigen gevoelens, maar ook hun bedoelingen en verwachtingen. Dat heet de binnenkant. Ze spreken ook met hun lichaam en ze gebruiken taal (de buitenkant). *Zowel de buitenkant als de binnenkant spelen onbewust mee in het gesprek.* Een afstandelijke leerkracht verlamt de ouder. Een bedreigende ouder blokkeert de leerkracht. Een echt gesprek waarin ieder zijn binnenkant betreft, is dan niet mogelijk. Wel wenselijk.

«Dat is de derde keer dat Jens met een gescheurde jas van school komt. Zien de leerkrachten dan niet wat er op de speelplaats gebeurt? Ik zal ze het daar eens gaan vertellen, zie. Desnoods sla ik met mijn vuisten op tafel, maar luisteren zullen ze.»

TIP 7. Wie kwaad is, kan niet beheerst praten over een probleem. Wachten met reageren, praten met andere ouders of het oudercomité, kan rust geven. Even nadenken over hoe u gaat reageren (en wat u gaat zeggen), houdt het gesprek uit de conflictsfeer.

«U bedoelt dat Kelly zich wel goed voelt op school, behalve als er toetsen zijn?»

TIP 6. Wie *actief luistert* wil zo goed mogelijk begrijpen wat de andere zegt, maar ook denkt en voelt. Hij laat de andere uitpraten. Hij luistert ook naar de lichaamstaal (hij is boos, bang, staat open voor kritiek). Vaak doen mensen wel alsof ze luisteren, maar in feite sluiten ze zich af van de andere. Omdat ze gelijk willen krijgen, alleen vanuit hun standpunt willen denken of de andere onsympathiek vinden. Het kan ook anders: zowel voor leerkrachten als ouders.